

FM: Inflācijas līmenis Latvijā pakāpeniski samazinās

Publicēts: 08.08.2019.

Patēriņa cenas Latvijā šā gada jūlijā salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi ir samazinājušās par 1,0%, informējusi Centrālā statistikas pārvalde. Jūlijā parasti tiek reģistrēts lielākais patēriņa cenu kritums visa gada laikā, ko nosaka sezonālie faktori, un šogad šis cenu samazinājums bijis viens no straujākajiem.

Salīdzinājumā ar jūniju cenas visvairāk samazinājušās apģērbiem un apaviem – par 8,3%, ko noteica vasaras sezonas izpārdošanas. Būtisku ietekmi uz kopējo cenu kritumu šā gada jūlijā radīja arī pārtikas cenu samazināšanās par 1,2%, īpaši dārzeņu cenu kritums par 9,4%. Šo divu preču grupu cenu pārmaiņas izskaidro lielāko daļu jeb 0,74 procentpunktus no kopējā patēriņa cenu krituma šā gada jūlijā. No citām preču un pakalpojumu grupām mēneša griezumā cenas kļuva zemākas ar mājokli un ar transportu saistītām precēm un pakalpojumiem, savukārt atpūtas un kultūras precēm un pakalpojumiem, kā arī alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu cenas jūlijā pieauga.

Noderīga ziņa? Padalies!

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada jūliju patēriņa cenas turpināja palielināties un kopējais cenu pieaugums veidoja 2,9%. Tas bija par 0,1 procentpunktu zemāks inflācijas līmenis nekā iepriekšējā mēnesī, tādējādi inflācija Latvijā pakāpeniski samazinās. Arī jūlijā, tāpat kā jūnijā, lielāko ietekmi uz kopējo cenu pieaugumu radīja cenu kāpums pārtikai par 4,7%. Starp pārtikas produktu grupām straujākais cenu sadārdzinājums jūlijā salīdzinājumā ar pērnā gada jūliju tika reģistrēts cūkgaļai (+11,2%), miltiem un citiem graudaugiem (+14,5%), svaigiem dārzeņiem (+19%) un kartupeļiem (+20,6%).

Jūlijā cenu pieaugums tika reģistrēts arī alkoholam un tabakas izstrādājumiem. Alkoholisko dzērienu cenu kāpumu par 5,7% noteica augstāka akcīzes nodokļa likme, kas stājās spēkā šā gada martā. Turpretī turpmākajos mēnešos cenu izmaiņas alkoholiskajiem dzērieniem ietekmēs akcīzes nodokļa likmes stiprajam alkoholam samazināšana par 15%, kas stājās spēkā šā gada augustā. Savukārt 2018. gada jūlijā paaugstinātās akcīzes nodokļa likmes cigaretēm bāzes efekts vēl neizzuda, jo šā gada jūlijā tabakas izstrādājumu cenu pieaugums bija līdzīgs iepriekšējos mēnešos novērotajam (+5,6%).

Ar mājokli saistīto preču un pakalpojumu cenu pieauguma temps ir kļuvis lēnāks – ja gada pirmajā pusē vidēji tas veidoja 5,7%, tad šā gada jūlijā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu šo preču un pakalpojumu cenas pieauga par 2,7%. Lielāko cenas paaugstinošo ietekmi radīja elektroenerģijas cenu kāpums par 10,5%. Līdzīgā tempā kā iepriekšējos šā gada mēnešos turpināja pieaugt atkritumu savākšanas cenas – par 16,1%, ko nosaka palielinātās nodokļa likmes par atkritumu apglabāšanu, sākot ar šā gada janvāri. Tajā pašā laikā, šā gada jūlijā pārskatot un aktualizējot jaunos gāzes tarifus, dabasgāzes cenas Latvijā samazinājās par 9,4%. Tas ir saistīts ar naftas cenām pasaules biržās, kas šā gada pirmajā pusē bijušas zemākas nekā pērn, tādējādi ietekmējot dabasgāzes cenas Latvijā. Jāatzīmē, ka līdzīgs cenu samazinājums dabasgāzei saglabāsies līdz pat gada beigām, jo tarifu izmaiņas “Latvijas gāze” veic divas reizes gadā – janvārī un jūlijā.

Cenu kāpums jūlijā tika fiksēts arī atpūtas un kultūras precēm un pakalpojumiem – par 3,1% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada jūliju. Turklāt par 4,8% sadārdzinājās restorānu un viesnīcu sniegtie pakalpojumi.

Savukārt ar transportu saistīto preču un pakalpojumu cenas jūlijā bija par 0,2% zemākas nekā pērnā gada jūlijā, ko noteica degvielas cenas samazināšanās par 1,0%. Tas ir pirmais degvielas cenas samazinājums kopš 2016. gada septembra un, ņemot vērā lejupslidošās naftas cenas pasaulē, degvielas cenai vajadzētu samazināties arī turpmākajos mēnešos. Piemēram, kā liecina aktuālākā informācija pasaules biržās, Brent jēlnaftas cena 2019. gada augusta pirmajā nedēļā bija par gandrīz 20% zemāka nekā attiecīgajā laika periodā pirms gada.

Šā gada pirmajos septiņos mēnešos kopā inflācijas līmenis Latvijā sasniedza 3,1%, un to joprojām visbūtiskāk ietekmēja ar mājokli saistīto preču un pakalpojumu cenu kāpums. Taču, ņemot vērā zemākus dabasgāzes tarifus gada otrajā pusē, šai ietekmei nākamajos mēnešos vajadzētu mazināties. Sagaidāms, ka gada otrajā pusē inflācija turpinās mazināties, ko papildus noteiks zemāks akcīzes nodoklis stiprajam alkoholam, kā arī zemākas naftas cenas. Saskaņā ar Finanšu ministrijas prognozēm vidējā inflācija Latvijā šogad būs 2,8%.

 [Pieteikties jaunumu saņemšanai e-pastā](#)

Vairāk par šo tēmu

[FM: Jūlijā Latvijā atgriežas inflācija](#)

10/08/2020

[FM: Straujā degvielas cenu krituma dēļ maijā fiksēta deflācija](#)

08/06/2020

[FM: Patēriņa cenas aprīlī palika nemainīgas](#)

05/06/2020

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-inflacijas-limenis-latvija-pakapeniski-samazinas>